

แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา*
GUIDELINES TO PROMOTE THE USE OF TECHNOLOGY IN TEACHING
AND LEARNING FOR TEACHERS AT PHRAPARIYATTIDHAMMA
GENERAL EDUCATION WATMUEANGYALA SCHOOL

พระปลัดทศพล จิตตทนโต (วัฒนศิริ)*, ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่,
มะลิวัลย์ โยธารักษ์, สุภาวดี คงอินทร์

Phrapalad Thodsapol Jittathantor (Wattanasiri)*, Teeraphong Somkhaoyai,
Maliwan Yotharak, Supawadee Konging

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6503202006@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา และ 3) นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 15 ท่าน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า:

1. สภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา มี 4 ขั้นตอน 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) การดำเนินการสอน 3) การสรุปการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผล

* Received February 19, 2024; Revised February 28, 2025; Accepted March 6, 2025

2. แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา ประกอบด้วยแนวทางการส่งเสริม 4 ขั้นตอน 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) การดำเนินการสอน 3) การสรุปการเรียนรู้ 4) การประเมินผลในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยทักษะการใช้ดิจิทัล 4 ด้าน ดังนี้ 1) ใช้ 2) เข้าใจ 3) สร้างสรรค์ และ 4) เข้าถึง

3. ผลการนำเสนอแนวทาง มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์ โดยมีกระบวนการวางแผน วิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริม, สื่อเทคโนโลยี, ทักษะการใช้ดิจิทัล

Abstract

The study aimed to 1) study the conditions of promoting the use of technological media in teaching and learning among teachers of Watmueangyala Phrapariyattidham, General Education Department, Watmueang Yala School, 2) investigate the ways to promote the use of technological media in teaching and learning of teachers in Watmueangyala Phrapariyattidham, General Education Department, Watmueang Yala School, and 3) propose guidelines for promoting the use of technological media in teaching and learning of teachers in Watmueangyala Phrapariyattidham, General Education Department, Watmueang Yala School. This qualitative research conducted in-depth interviews through 15 key informants, interviews with five experts, and eight experts in group discussions. The instruments employed were interviews and group discussions.

The findings were as follows:

1. The conditions for promoting the use of technological media in teachers' learning and teaching consisted of four steps: 1) introduction to the lesson, 2) teaching implementation, 3) learning summary, and 4) assessment.

2. Guidelines for the promotion of technological media used in teachers' teaching and learning of Watmueangyala Phrapariyattidham, General Education Department, Watmueang Yala School consisted of four-step promotion ways: 1) introduction to the lesson, 2) teaching implementation, 3) learning summary, and 4) assessment. Each step included four areas of digital skills: 1) using, 2) understanding, 3) creating, and 4) accessing.

3. The results of the guideline proposal indicated that the guidelines were possible, appropriate, and useful with a curriculum analysis planning process before applying technological media to promote skill development and the use of technological media for teachers' effective teaching and learning.

Keywords: Promotion guidelines, Technological media, Digital skills

บทนำ

จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้จัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สื่อและเทคโนโลยี การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และการที่ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ผู้สอนซึ่งเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเป็นผู้แสวงหาเทคนิคและวิธีการในการจัดประสบการณ์ หรือจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนตามความจำเป็น และตามความต้องการอย่างเหมาะสม สื่อการสอนยังช่วยถ่ายทอดเนื้อหาสาระระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้เข้าใจกันได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้สื่อการสอนยังช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน สร้างความเป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการของตนและผู้สอนสามารถนำสื่อการสอนมาใช้สร้างความเข้าใจ สร้างความเป็นรูปธรรมของเนื้อหาวิชาการให้เกิดภายในห้องเรียน (เนตรนภา ภูพันธ์ทอง, 2549)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจะเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย พร้อมทั้งจัดแหล่งเรียนรู้ให้เด็กได้ศึกษา สถาบันการศึกษาถือว่าเป็นองค์กรหนึ่งทางการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้สอดคล้องกันทั้งระบบตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ไปจนถึงอุดมศึกษา โดยมุ่งสอนให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีและทักษะด้านชีวิตและการทำงาน สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของสังคม ทั้งนี้ การจัดการศึกษาต้องเน้นแสวงหาการเรียนรู้ได้เอง อย่างท้าทายสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ต่อยอดความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้ เหมาะกับตนเอง สังคม ตามสถานการณ์ โดยนำเอาหลักการเกี่ยวกับยุคสมัยใหม่ที่ตรงความสนใจของคนในยุคดิจิทัล มีอุปกรณ์สมัยใหม่ช่วย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ฯลฯ (กำจร ตติยกวี, 2559) อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้นและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เนื่องจากข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการค้นหา และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นอีกหนึ่งสถาบันการศึกษาที่สอนเฉพาะพระภิกษุ และสามเณร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายอาณาจักรบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะมีศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรมสมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกันกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ และมีวิชาเฉพาะที่กำหนดให้นักเรียนคือพระภิกษุสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม คือ วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา (อันประกอบด้วย พุทธประวัติ ธรรมวินัย และศาสนปฏิบัติ เพื่อเป็นฐานในการศึกษาหลักพระพุทธศาสนาในคัมภีร์พระไตรปิฎกสามารถนำไปเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระพุทธศาสนาอันเป็นหน้าที่สำคัญของพระภิกษุสามเณรในฐานะที่เป็นศาสนทายาทผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาการบริหารจัดการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม, 2562)

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เปิดทำการเรียนการสอนมาแล้วเป็นเวลากว่า 50 ปี แต่สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาที่สำคัญอยู่หลาย ๆ ประเด็น (กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562) ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านบุคลากรขาดคุณภาพ ปัญหาการลาออกของครูผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะวิชาบังคับหรือวิชาหลัก ปัญหาครูที่สอนมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน ขาดการอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตร และเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ยิ่งไปกว่านั้นหลักสูตรการศึกษาที่มีอยู่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนสาเหตุอันเนื่องมาจากระบบการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญนั้นมีความแตกต่างจากระบบการศึกษาของภาครัฐและเอกชน เพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานั้นเป็นระบบการเรียนการสอนควบคู่วิชาธรรมและวิชาทางโลก โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาธรรมบาลีระบบการเรียนการสอนจะยึดครูเป็นศูนย์กลางของการศึกษา (Teacher-centered) ที่มุ่งเน้นใส่เนื้อหาและท่องจำให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการรู้คิด และทักษะการปฏิบัติ การศึกษาเช่นนี้มุ่งการจำไม่ได้มุ่งเน้นที่ทักษะการคิดและทักษะการนำไปสู่การปฏิบัติ การศึกษา

จึงไม่สามารถสร้างคนที่มีความเข้มแข็งให้กับสังคมได้ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดเป็น ทำเป็น จึงไม่สามารถพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนเท่าที่ควรจึงส่งผลต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา เพื่อแก้ไขปัญหาบุคลากรขาดคุณภาพ การลาออกของครูผู้สอน การขาดแคลนครูที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ครูมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน ทั้งหมดเหล่านี้ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เมื่อมีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในการเลือกสื่อเทคโนโลยีมาใช้ให้ตรงกับการเรียนการสอนมากขึ้น ครูที่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน แต่มีความชำนาญทางด้านสื่อเทคโนโลยี สามารถนำสื่อเหล่านี้มาพัฒนาตนเองในวิชาที่ไม่ถนัดได้ และทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ทำให้การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary Investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพ 2) ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการส่งเสริม 3) ขั้นตอนการนำเสนอแนวทางการส่งเสริม
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพการส่งเสริมการใช้สื่อ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน ครูผู้สอน จำนวน 11 ท่าน และนักวิชาการศาสนา จำนวน 3 ท่าน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการให้ข้อมูล 2) ขั้นตอนการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้สื่อ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวโดย จบการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ในด้านการบริหารการศึกษา 3) ขั้นตอนการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นโดยอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ตามแนวทางของสถานศึกษา ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงโดยผู้เชี่ยวชาญ ก่อนสรุปเป็นชุดคำถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และแบบประเมินการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) พัฒนาจากแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยจัดทำแบบประเมิน ปรีกษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ก่อนใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสนทนากลุ่ม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และการเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) 2) ขั้นตอนการศึกษาแนวทาง ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และการจดบันทึก 3) ขั้นตอนการนำเสนอแนวทาง ด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา ในวันพุธ ที่ 10 เดือนมกราคม พ.ศ. 2567 เวลา 10.00-11.30 น. ณ ห้องประชุม วัดเมืองยะลา พระอารามหลวง จังหวัดยะลา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นเหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา มีผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา โดยมีแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี 4 ขั้นตอน คือ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน ในสภาพปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูนำเอาสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนให้มากขึ้น แต่ครูส่วนใหญ่ไม่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี จึงไม่มีโอกาสได้นำสื่อมาใช้อย่างเต็มที่ สถานศึกษาต้องการให้มีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเป็นประจำ แต่ครูไม่ได้นำมาใช้ทุก

ครั้ง เนื่องจากความพร้อมด้านอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดความยากลำบากในการใช้งาน โปรแกรมที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดวิดีโอจาก YouTube และการนำเสนอผ่าน Power Point 2) การดำเนินการสอน ในสภาพปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำบทเรียนที่จะ สอนมานำเสนอผ่านสื่อเทคโนโลยี โดยการบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และผ่านสื่อที่มีเนื้อหาสนใจผู้เรียน ครูผู้สอนได้นำเอาสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการสอน ด้วยการใช้อินเทอร์เน็ตในการสอนเพื่ออธิบายเนื้อหาการเรียนรู้อีก มีการนำเสนอเนื้อหาทางวิชาการผ่าน โปรแกรมนำเสนอ Power Point มีการใช้เกมการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยี เช่น แฟลชการ์ด จะทำให้ การเรียนรู้สนุก เป็นที่น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมกับผู้สอนจะต้องคอยดูแล พฤติกรรม และคอยสอนเสริมควบคู่ไปด้วย 3) การสรุปการเรียนรู้ในสภาพปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูนำเอาสื่อเทคโนโลยีที่ครูแต่ละคนมีความคุ้นเคยมาใช้ในการสรุป การเรียนรู้ในส่วนของการเรียนการสอนออนไลน์ มีการส่งงานและติดตามงานผ่านแอปพลิเคชัน ในทางปฏิบัติครูผู้สอนใช้แบบทดสอบออนไลน์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและสรุปการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านโทรศัพท์มือถือของผู้เรียน ซึ่งการใช้สื่อเทคโนโลยีในด้านนี้มีน้อยมาก ทำให้ประสิทธิภาพ ในด้านนี้ยังไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ และครูผู้สอนมีความพยายามค้นหาแนวคำถามทาง อินเทอร์เน็ตมาสรุปให้กับผู้เรียนได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น 4) การประเมินผลในสภาพปัจจุบัน พบว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการประเมินผล เฉพาะในส่วนของการ นำเสนอผลการสรุปงานต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมในส่วนของการรวบรวมและวิเคราะห์ ผลการศึกษา เนื่องจากครูมีทักษะในการใช้โปรแกรมอย่างจำกัด จึงปรากฏให้เห็นว่า ครูมีการใช้ งานสื่อเทคโนโลยีในด้านการประเมินผลน้อยและไม่ตรงจุด ครูผู้สอนบางรายใช้โปรแกรม Google Sheet, Microsoft Excel ในการตรวจสอบเวลาเรียน วัดผล ประเมินผลการเรียนของ ผู้เรียน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว

2. แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา พบว่าแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา มีแนวทางดำเนินการ ประกอบด้วยแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี 4 ขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนจะประกอบด้วยทักษะการใช้ดิจิทัล 4 ด้าน ซึ่งมีแนวทางตาม ขั้นตอนในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 1.1) ด้านการใช้ (Use) คือ จัดอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี และสื่อเทคโนโลยี โปรแกรมที่ใช้ในการ นำเสนอ จัดกิจกรรมประกวด และให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่ครูที่สามารถนำสื่อเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 1.2) ด้านความ เข้าใจ (Understand) คือ ให้ครูศึกษาตัวอย่างจากสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จาก ช่องทางออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน กำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของ สถานศึกษาให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียนให้มีความ

ต่อเนื่องกับความรู้เดิมของผู้เรียน 1.3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) คือ ให้ครูฝึกอบรมและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สื่อเทคโนโลยี จากหลักสูตรออนไลน์ วีดิโอการสอน และเอกสารคู่มือ สร้างแรงจูงใจในการสร้างสื่อเทคโนโลยี ให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ผสมผสานกัน เพื่อให้สื่อการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ 1.4) ด้านการเข้าถึง (Access) คือ จัดทำคลังสื่อเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น จัดเก็บสื่อผ่าน Google Drive, One Drive เป็นต้น จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งเข้าร่วมประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การดำเนินการสอน 2.1) ด้านการใช้ (Use) คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้งานสื่อเทคโนโลยีในการดำเนินการสอนโดยการเรียนรู้ให้ครอบคลุมสื่อเทคโนโลยีให้มีความหลากหลาย กำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้ครูใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอในการดำเนินการสอน โดยตั้งเป้าหมายไว้ ให้สถานศึกษาจัดสรรอุปกรณ์นำเสนอ เช่น จอทีวี เครื่องฉายภาพดิจิทัล จออัจฉริยะ เป็นต้น ให้สามารถรองรับอุปกรณ์ที่มาเชื่อมต่อได้ครอบคลุม 2.2) ด้านความเข้าใจ (Understand) คือ จัดตั้งกลุ่มนำร่องการใช้งานอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีในการดำเนินการสอน เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่บุคลากรท่านอื่น ๆ จัดห้องเรียนตัวอย่างที่ดำเนินการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยี เพื่อให้เห็นการนำมาใช้งานได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ครูฝึกฝนวิธีการใช้งานสื่อเทคโนโลยีที่นำมาสอน เข้าใจการทำงานของอุปกรณ์ที่มีอยู่ ด้วยการนำมาใช้สอนให้บุคลากรท่านอื่นได้ดูและแสดงความคิดเห็นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง 2.3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) เชิญวิทยากรด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อเทคโนโลยีในการดำเนินการสอนกับบุคลากรภายในโรงเรียน จัดกิจกรรมประกวดการผลิตสื่อเทคโนโลยี และให้นำสื่อที่ผลิตมาใช้ในการสอนจริง โดยต้องมีการนิเทศติดตามการสอนอย่างต่อเนื่อง และประเมินการสอน 2.4) ด้านการเข้าถึง (Access) คือ จัดระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และจัดสรรอุปกรณ์เทคโนโลยี หรืออุปกรณ์สนับสนุนอื่น ๆ ให้พร้อมใช้งาน ให้ครูนำเนื้อหาที่มีอยู่มารวบรวมบทเรียนให้เป็นระบบ จัดเก็บให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล 3) การสรุปการเรียนรู้ 3.1) ด้านการใช้ (Use) คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำเสนอการสรุปบทเรียนในรูปของสื่อดิจิทัล ให้สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือหรือแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลในการสรุปบทเรียน จัดระบบการใช้งานสื่อโซเชียลมีเดียของบุคลากรและนักเรียนผ่านแอปพลิเคชัน 3.2) ด้านความเข้าใจ (Understand) คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสรุปการเรียนรู้ด้วยสื่อดิจิทัล เพื่อให้ครูเข้าใจขอบเขตการใช้งานแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมนำเสนอสื่อ สร้างระบบการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในด้านการแก้ปัญหาในการใช้แอปพลิเคชัน สอบถามความคิดเห็นจากครูและนักเรียนเพื่อปรับปรุงและปรับให้เหมาะสมกับความต้องการและความเข้าใจของผู้ใช้ 3.3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) คือ ฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการออกแบบภาพกราฟฟิกและการใช้โปรแกรมนำเสนอ จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการออกแบบภาพกราฟฟิกให้แก่

บุคลากรให้มีความพร้อมในการใช้งาน จัดกิจกรรมประกวดภาพกราฟฟิกของครูในการสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ วางแผนงานให้ครูใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในห้องเรียน เช่น การสร้างแบบทดสอบออนไลน์ 3.4) ด้านการเข้าถึง (Access) คือ จัดระบบการใช้งานสื่อโซเซียลมีเดียของบุคลากรและนักเรียนผ่านแอปพลิเคชัน สร้างแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่เป็นแหล่งรวบรวมสื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบดิจิทัล 4) การประเมินผล 4.1) ด้านการใช้ (Use) คือ จัดหาแหล่งข้อมูลสำหรับครูในการพัฒนาแบบทดสอบออนไลน์ กำหนดรูปแบบในการบันทึกผลการเรียนของสถานศึกษาให้เป็นรูปแบบดิจิทัล จัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการใช้ Excel, Google Sheets ในการบันทึกการเรียน บันทึกคะแนน 4.2) ด้านความเข้าใจ (Understand) คือ มอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่มีความถนัดในด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยให้คำแนะนำแก่บุคลากรท่านอื่นในการใช้สื่อดิจิทัลในการประเมินผล 4.3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) คือ จัดโครงการออกแบบสื่อบันทึกเวลาเรียนสำหรับใช้เฉพาะภายในสถานศึกษาโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลรูปแบบ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานส่วนที่เป็นลูกเล่นเพิ่มเติมของแต่ละโปรแกรม 4.4) ด้านการเข้าถึง (Access) คือ สร้างเครือข่ายครูในแต่ละกลุ่มสาระกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้สามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล สร้างเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน จัดสรรระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความครอบคลุมทุกพื้นที่ในโรงเรียน จัดระบบการสำรองข้อมูลดิจิทัลของสถานศึกษา

3. นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา พบว่า ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อสรุปที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ ซึ่งเป็นแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา มีกรอบแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) การดำเนินการสอน 3) การสรุปการเรียนรู้ 4) การประเมินผล ซึ่งใช้สำหรับการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู 4 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้ (Use) 2) ด้านความเข้าใจ (Understand) 3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) 4) ด้านการเข้าถึง (Access) โดยมีข้อเสนอแนะเรื่องการวางแผน วิเคราะห์หลักสูตรให้เหมาะสมกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี มีการนิเทศการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนของครู เพื่อประเมินการพัฒนาทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งมีข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

ผลการศึกษา สภาพการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา พบว่า มีสภาพการส่งเสริม 4 ขั้นตอน 1) การนำเข้าสู่บทเรียน ส่งเสริมให้ครูนำเอาสื่อเทคโนโลยีมาใช้ แต่ครูส่วนใหญ่ไม่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี 2) การดำเนินการสอน ส่งเสริมให้ครูนำบทเรียนที่จะสอนมานำเสนอผ่านสื่อเทคโนโลยี โดยการบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้แบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม 3) การสรุปการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูนำเอาสื่อเทคโนโลยีที่ครูมีความคุ้นเคยมาใช้ ซึ่งในทางปฏิบัติ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีในด้านนี้น้อยมาก ทำให้ประสิทธิภาพในด้านนี้ยังไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ 4) การประเมินผล ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยี เฉพาะในส่วนของการนำเสนอผลการสรุปงานต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ครอบคลุมในส่วนของการรวบรวมและวิเคราะห์ผลการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะในปัจจุบันสถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูนำเอาสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนให้มากขึ้น แต่ครูส่วนใหญ่ไม่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี จึงไม่มีโอกาสได้นำสื่อมาใช้อย่างเต็มที่ สถานศึกษาต้องการให้มีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเป็นประจำ แต่ครูไม่ได้นำมาใช้ทุกครั้ง เนื่องจากความพร้อมด้านอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดความยากลำบากในการใช้งาน โดยผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาสาระ ครูมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย แต่ในทางปฏิบัติครูยังขาดทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ครูผู้สอนบางรายไม่กล้านำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ปัญหาอีกส่วนหนึ่งก็คือผู้เรียนขาดความพร้อมในการเข้าถึงและใช้งานสื่อเทคโนโลยี คุณภาพของสื่อเทคโนโลยีที่ค้นหาจากอินเทอร์เน็ตที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน บางครั้งมีคุณภาพที่ไม่ดีพอในการเอามานำเสนอ ในการใช้สื่อมัลติมีเดีย วิดีโอ และเกมช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและนำทางนักเรียนไปสู่การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งครูผู้สอนจะดูแลสอดส่องพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อควบคุมการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการใช้สื่อ สถานศึกษาต้องการส่งเสริมให้ครูนำเอาเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ทันต่อโลกยุคดิจิทัล ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คาเรน โกรส ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สู่การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษพบว่า การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้ของครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ คอนสตรัคติวิสต์ในการเรียนการสอนที่อุดมด้วยเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมแนวทางปฏิบัติในการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีดิจิทัลในเครือข่ายที่กระตุ้นการเรียนการสอนสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนโดยวิทยาศาสตร์การเรียนการสอนจำเป็นต้อง

มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการสอนแนวปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนแนวทางคอนสตรัคติวิสต์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสร้างความรู้ช่วยเร่งการเปลี่ยนผ่านของครูไปสู่คอนสตรัคติวิสต์การปฏิบัติในสภาพแวดล้อมที่อุดมไปด้วยเทคโนโลยี ผลการวิจัยยังชี้ว่าครูเลื่อนชั้นการปฏิบัติจะได้ผลมากที่สุดเมื่อครูได้รับอำนาจในการทำงานร่วมกันและร่วมกันสร้างรูปร่างการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง ความคิดริเริ่ม ความรู้สึกที่ชัดเจนว่าชุมชนการศึกษาสามารถทำได้อย่างไร สนับสนุนครูในการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงที่ดึงดูดนักเรียนอย่างลึกซึ้งและมากขึ้นการเรียนการสอนที่แท้จริงเกิดขึ้น (คาเรน โกรส, 2014) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดสวญ จิตธมโม (บัวแก้ว) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความรู้ความสามารถของตนและไม่ปกปิดบังความรู้แก่นักเรียน ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ควรที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่กับตัวของเราเองตลอดเวลาสื่อการเรียนการสอนที่รู้กันนั้นมีน้อยไม่พอแก่การใช้งานจริง แต่ถ้ามีสื่อการเรียนมากกว่านี้ที่สามารถเข้ามาช่วยสอน ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีในวงการการศึกษาของคณะสงฆ์ในยุคปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ยากที่ผู้เรียนจะผ่านเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลไปได้ เพราะว่าการเรียนการสอนกับการวัดผลและประเมินผลไม่ได้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนเลย (พระครูปลัดสวญ จิตธมโม (บัวแก้ว), 2561)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

ผลการศึกษา พบว่าแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาครูตามทักษะการใช้ดิจิทัล 4 ด้าน ผ่านแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี 4 ขั้นตอน ให้ครูมีทักษะการใช้อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี ด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี และสื่อเทคโนโลยี โปรแกรมที่ใช้ในการนำเสนอ จัดกิจกรรมประกวดและให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่ครูที่สามารถนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูได้ทดลองใช้สื่อเทคโนโลยีและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ให้ครูศึกษาตัวอย่างจากสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จากช่องทางออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจัดให้มีการศึกษาดูงาน เพื่อให้ครูได้เห็นตัวอย่างการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ครูฝึกอบรมและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สื่อเทคโนโลยี จากหลักสูตรออนไลน์ วิดีโอการสอน และเอกสารคู่มือ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีของตนเอง จัดทำคลังสื่อเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น จัดเก็บสื่อผ่าน Google Drive, One Drive เป็นต้น เพื่อให้ครูมีตัวเลือกในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยี

ที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเองและนักเรียน ทำให้ครูเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ให้สถานศึกษาจัดสรรอุปกรณ์นำเสนอ เช่น จอทีวี เครื่องฉายภาพดิจิทัล จออัจฉริยะ เป็นต้น ให้สามารถรองรับอุปกรณ์ที่มาเชื่อมต่อได้ครอบคลุม เพื่อให้บุคลากรสามารถ นำอุปกรณ์ของตนมาเชื่อมต่อใช้งานได้อย่างสะดวก รวมทั้งดูแลให้อุปกรณ์อยู่ในสภาพพร้อม ที่พร้อมใช้งานตลอดเวลา จัดตั้งกลุ่มนาร่องการใช้งานอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีในการ ดำเนินการสอน เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่บุคลากรท่านอื่น ๆ ในการใช้งานสื่อเทคโนโลยี เพื่อดำเนินการสอน และให้กลุ่มนาร่องเป็นผู้นำประสบการณ์มาเผยแพร่แก่บุคลากรท่านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเห็นถึงประโยชน์ของการใช้สื่อเทคโนโลยีชัดเจนขึ้น เหตุผล ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ครู มีทักษะและเพิ่มศักยภาพในด้านการสอนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Akram, H., et al. ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ของครูเกี่ยวกับเทคโนโลยีบูรณาการในการปฏิบัติการสอนและ การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความเห็นเชิงบวกเกี่ยวกับเทคโนโลยีบูรณาการในการ ปฏิบัติการสอนการเรียนรู้ ครูเห็นว่าเทคโนโลยีสามารถใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนได้ หลายวิธี เช่น ช่วยให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมและสนุกสนานมากขึ้น ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหามากขึ้น และช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันและแบ่งปันความรู้กับเพื่อน ๆ ได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม ครูยังพบอุปสรรคบางประการในการบูรณาการเทคโนโลยีในการปฏิบัติการสอน การเรียนรู้ อุปสรรคเหล่านี้ ได้แก่ ขาดความพร้อมของเทคโนโลยีในโรงเรียน ขาดทักษะในการใช้ เทคโนโลยีของครู และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน จากผลการศึกษาสรุปว่าครูควร ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถบูรณาการ เทคโนโลยีในการปฏิบัติการสอนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนดังกล่าวควร รวมถึงการจัดหาเทคโนโลยีที่เพียงพอให้กับโรงเรียน การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี และการสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน (Akram, H., et al, 2022) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสาโรจน์ ธีรภทโท (นันทนิม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้สื่อ ดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรม มีดังนี้ คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สถานศึกษาควรหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มา เป็นสื่อช่วยสอนมีความน่าสนใจสะดวกในการค้นหาข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เพราะสื่อคอมพิวเตอร์ สามารถรับรับสัญญาณผ่านเคเบิลทีวี/ทีวีดาวเทียม มีทั้งภาพและเสียงเหมาะกับการเรียนการ สอนในปัจจุบัน (พระสาโรจน์ ธีรภทโท (นันทนิม), 2561)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) การดำเนินการสอน 3) การสรุปการเรียนรู้ 4) การประเมินผล โดยต้องส่งเสริมให้มีทักษะการใช้ดิจิทัล 4 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้ (Use) มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี มีการกำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาให้ครูใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอในการดำเนินการสอนให้สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัล กำหนดรูปแบบในการบันทึกผลการเรียนของสถานศึกษาให้เป็นรูปแบบดิจิทัล 2) ด้านความเข้าใจ (Understand) ให้ครูศึกษาตัวอย่างจากสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จากช่องทางออนไลน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน จัดอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของครู ในการสร้างความเข้าใจและการเพิ่มทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี จัดตั้งกลุ่มนำร่องการใช้งานอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีในการดำเนินการสอน จัดห้องเรียนตัวอย่างที่ดำเนินการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยีจัดโครงการพัฒนาทักษะการสร้างและใช้งานแบบทดสอบออนไลน์ 3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) ให้ครูฝึกอบรมและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สื่อเทคโนโลยี จากหลักสูตรออนไลน์ วิดีโอการสอนและเอกสารคู่มือส่งเสริมให้ครูออกแบบวิธีการใช้ เพื่อการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำเข้าสู่บทเรียน และประเมินผลงานการสร้างสรรค์สื่อเทคโนโลยีของครู วางแผนงานให้ครูใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในห้องเรียน เช่น การสร้างแบบทดสอบออนไลน์ด้วย Quizizz, Plickers, Kahoot, Google Form จัดโครงการออกแบบสื่อบันทึกเวลาเรียนสำหรับใช้เฉพาะภายในสถานศึกษาโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลรูปแบบ 4) ด้านการเข้าถึง (Access) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ จัดทำคลังสื่อเทคโนโลยีกำหนดแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีของครู ให้ครูนำเนื้อหาที่มีอยู่มารวบรวมบทเรียนให้เป็นระบบ จัดเก็บให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล สร้างแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่เป็นแหล่งรวบรวมสื่อการเรียนรู้อของสถานศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบดิจิทัล สร้างเครือข่ายครูในแต่ละกลุ่มสาระกับหน่วยงานอื่น ๆ จัดระบบการสำรองข้อมูลดิจิทัลของสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะ การส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี ครูต้องปรับทัศนคติเกี่ยวกับโลกยุคดิจิทัล ให้มีความคุ้นเคยกับอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้ เข้าใจถึงประโยชน์ของการนำสื่อมาใช้ รู้จักการนำสื่อมาใช้เป็นเครื่องมือในการสอน รู้จักการคัดสรรข้อมูลสื่อที่นำมาใช้ ให้เห็นถึงความสำคัญของการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้ดิจิทัลไว้ว่า ผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ทุกคน จะต้องปรับทัศนคติที่จะเปิดรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างสรรค์ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล

โดยส่งเสริมให้ครูมีทักษะที่จำเป็นทั้ง 4 ด้าน เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพัฒน์ เก็มกามาณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ได้แก่ (1) ด้านการใช้ การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ (2) ด้านการสร้างสรรค์ กระตุ้นการสร้างเจตคติการพัฒนาสื่อการสอนบนแพลตฟอร์มที่หลากหลาย (3) ด้านจริยธรรม การให้ความรู้ทางพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย (4) ด้านความเข้าใจ ส่งเสริมความเข้าใจที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ (5) ด้านการเข้าถึง สนับสนุนอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และ (6) ด้านการสื่อสาร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมผ่านการใช้ดิจิทัล (นวพัฒน์ เก็มกามาณ, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kimmons, R., et al. ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โมเดล PICRAT สำหรับการบูรณาการเทคโนโลยีในการเตรียมความพร้อมของครู ผลการวิจัยพบว่า ได้นำเสนอโมเดลสำหรับบูรณาการเทคโนโลยีในการเตรียมความพร้อมของครู โมเดล PICRAT ประกอบด้วยห้าขั้นตอน ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิด การออกแบบ การปฏิบัติ และการประเมิน ในแต่ละขั้นตอน ครูจะได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 1: กำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน วัตถุประสงค์ควรชัดเจน เฉพาะเจาะจงและวัดผลได้

ขั้นตอนที่ 2: แนวคิด ขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการวิจัยและสำรวจแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการใช้เทคโนโลยีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ครูควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความพร้อมของเทคโนโลยีในชั้นเรียน ความสนใจของนักเรียน และความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3: การออกแบบ ขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการออกแบบแผนการสอนที่บูรณาการเทคโนโลยี แผนควรรวมถึงวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และทรัพยากรที่จำเป็น

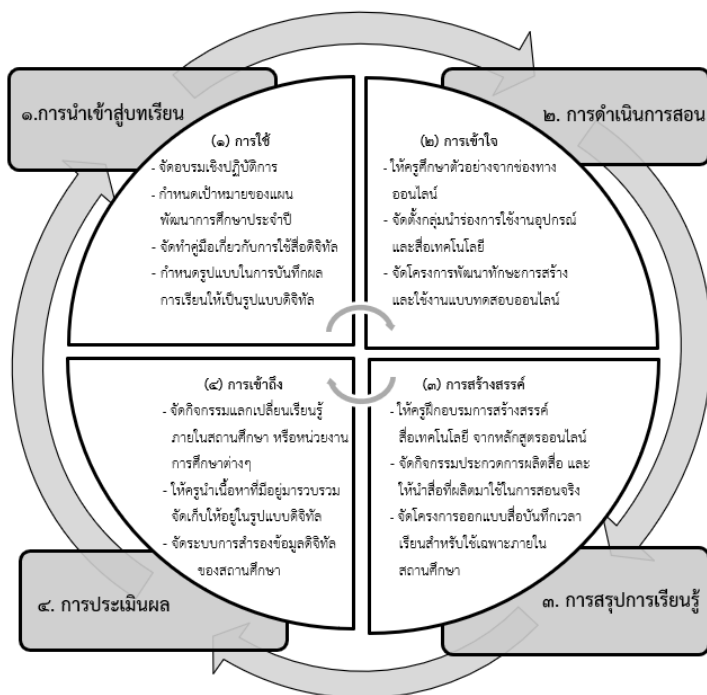
ขั้นตอนที่ 4: การปฏิบัติ ขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการนำแผนการสอนที่บูรณาการเทคโนโลยีไปปฏิบัติ ครูควรสังเกตนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อดูว่าพวกเขาเข้าใจเนื้อหาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ ครูควรปรับแผนการสอนตามความจำเป็น

ขั้นตอนที่ 5: การประเมิน ขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลของแผนการสอนที่บูรณาการเทคโนโลยี ครูควรใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อปรับปรุงแผนการสอนในอนาคต

โมเดล PICRAT เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยให้ครูบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน โมเดลนี้ช่วยให้ครูพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียน และช่วยให้ครูออกแบบแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Kimmons, R., et al, 2020)

สรุป

แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) การดำเนินการสอน 3) การสรุปการเรียนรู้ 4) การประเมินผล แต่ละขั้นตอนต้องประกอบด้วยทักษะการใช้ดิจิทัล 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้ (Use) 2) ด้านความเข้าใจ (Understand) 3) ด้านการสร้างสรรค์ (Create) 4) ด้านการเข้าถึง (Access)

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ศิษยานิเทศก์ครูผู้สอนและหน่วยงานด้านการศึกษาดังๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรมีการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จำเป็นในการใช้จัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครู และนักเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับครู และนักเรียนให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ควรจัดทำคู่มือ การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 2

2. ควรมีการนำแนวทางการส่งเสริม ไปวิจัยในชั้นเรียนกับครูในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูลการนำไปประยุกต์ใช้จริง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

3. ควรศึกษาความพึงพอใจของการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดเมืองยะลา

เอกสารอ้างอิง

- กองพุทธศาสนศึกษา. (2553). แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ. 2553–พ.ศ. 2562). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กัจจกร ตติยิกวี. (2559). ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0. เรียนรู้ใช้เมื่อ 13 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://www.thaihealth.or.th/ขับเคลื่อนการศึกษาไทยส/>.
- นวพัฒน์ เก็มกามาณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เนตรนภา ภูพันธ์ทอง. (2549). สภาพปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระครูปลัดสวญ ฐิตธมโม (บัวแก้ว). (2561). แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562. (2562, เมษายน 16). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก. หน้า 11-21.

- พระสาโรจน์ ธีรภทฺโท (นิมเนียม). (2561). การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อจัดการสอนศีลธรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานการศึกษาแนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริมการรู้ดิจิทัลสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: פרקหวานกราฟฟิค.
- Akram, H., et al. (2022). Teachers' perceptions of technology integration in teaching-learning practices: A systematic review. *Frontiers in psychology*, 13, 920317.
- Karen Grose. (2014). From 21st Century Learning to Learning in the 21st Century: Influences on Transforming Teacher Knowledge of Constructivist Practices in Technology-Rich Learning Environments. A thesis submitted in conformity with the requirements for the degree of Doctor of Philosophy. Ontario. University of Toronto.
- Kimmons, R., et al. (2020). The PICRAT model for technology integration in teacher preparation. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 20(1), 176-198.

